

Податоци за органот кој го изработува планскиот документ	
Назив на планскиот документ	Национална стратегија за управување со тиња од пречистителни станица за комунални отпадни води (2024-2034)
Орган надлежен за изработка на планскиот документ	Министерство за животна средина и просторно планирање
Орган надлежен за донесување на планскиот документ	Влада на Република Северна Македонија

Податоци за изработувачот на планскиот документ	
Име на лицето овластено за подготвување на планскиот документ	Министерство за животна средина и просторно планирање Управа за животна средина, Сектор за управување со отпад ИПА проект, Подготовка и ревизија на Националните документи за планирање отпад, Програмата ИПА II на Европската Унија
Назив на работното место	Игор Никоски, Директор на Управа за животна средина Ана Каранфилова Мазневска, Раководител на сектор за управување со отпад
Контакт податоци на лицето	A.Karanfilova@moepp.gov.mk

Основни податоци за планскиот документ			
Од што произлегува донесувањето на планскиот документ? (пр. законска обврска или друга одредба)			
<p>Основа за подготовка на Национална стратегија за управување со тиња од пречистителни станица за комунални отпадни води е член 26 од Законот за управување со отпад, каде Владата на Република Северна Македонија, по предлог на министерот за животна средина и просторно планирање донесува Стратегија за управување со тиња.</p> <p>Стратегијата за управување со тиња се донесува за период од 10 години, а истата се ревидира на најмалку петтата година од нејзиното спроведување.</p> <p>Националната стратегија за управување со тињата 2024-2034 (НСУТ) ја претставува националната политика за управување со тињата што се создава како резултат на третманот на урбаните отпадни води. Тоа ја формира основата за реализација на одржлив и рентабилен систем за третман, употреба и отстранување на тињата. Стратегијата дава насока за управување со тињата за наредниот десетгодишен период (2024-2034) и има за цел да ги спречи негативните влијанија врз животната средина и здравјето на луѓето предизвикани од неправилно управување со тињата.</p> <p>НСУТ е инструмент за воспоставување на амбициите на Владата за одржлив систем за управување со тињата и со тоа ја формира основата на политиката за реализација на инфраструктурата за третман на тињата и ја дефинира рамката за искористување на тињата, на пример, во земјоделството.</p> <p>НСУТ е еден од неколкуте документи за еколошка политика на Република Северна Македонија (РНМ) и бидејќи тињата е тек на отпад, тој е високо поврзан со Националната стратегија за управување со отпад 2024-2036 (НСУМ) на РНМ. При изработката на тековниот документ беа земени предвид одредбите од НСУМ и другите документи за еколошка политика.</p>			
Дали се донесува нов плански документ или се вршат измени на постојниот?			
Да ☒ Не ☐			
Доколку се врши измена на постоечки плански документ наведете го називот на стариот плански документ и причините за негово изменување?			
/			
Дали планскиот документ опфаќа област определена со член 65 став 2 од Законот за животна средина? Доколку одговорот е ДА наведете ја областа.			
Да. Управување со отпад.			
Дали планскиот документ е определен со уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето. Доколку е определен наведете ја точката и алинејата под која е определен. (пр. член 3, точка 1, алинеја 5).			
Да ☒ Не ☐	Член: 3	Точка 10	Алинеја:
Дали со планскиот документ се планира реализирање на проект што е предвиден со Уредбата за определување на проектите и критериумите врз основа на кои се утврдува			

потребата за спроведување на постапка за оцена на влијанието врз животната средина. Доколку одговорот е позитивен наведете за каков проект станува збор.

Да. Националната стратегија за управување со тиња како највисок плански документ од областа на управувањето со тињата поставува краткорочни и долгорочни цели што би биле исполнети со низа на мерки, меѓу кои некои од нив се очекува да бидат инфраструктурни и технички.

Ваквите проекти се очекува да бидат од листите дадени во Прилог I или Прилог II од Уредбата за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оцена на влијанијата врз животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр.74/05, 109/09, 164/12).

Дали планскиот документ опфаќа користење на мала област од локално значење како што е определено со член 65 став 3 од Законот за животна средина. Доколку одговорот е ДА, наведете ја површината на областа и нејзиното значење.

НЕ.

Да се наведе целта на донесување на планскиот документ и да се опише клучната одлука која ќе се донесе.

Основната цел на Националната стратегија за управување со тиња (2024-2034) е формирање основа за реализација на одржлив и рентабилен систем за третман, употреба и отстранување на тињата.

Како резултат на тоа воспоставени се краткорочни и долгорочни цели.

Краткорочни цели:

Првиот чекор во управувањето со тињата е стабилизација и одводнување на тињата со ПСОВ. Во овој поглед, краткорочната цел е да се обезбеди функционирање на управувањето со тињата во рамките на постојните ПСОВ и ПСОВ планирани да се изградат на краток рок. Во постојните ПСОВ, затоа е потребно одржување и поправка на објектите за стабилизација на тињата и опремата за одводнување.

Процес или активност	Цели	Мерка	Рок	Одговорен актер
Третман на тиња во ПСОВ	Обезбедување стабилизација и одводнување на тињата во сите постоечки ПСОВ	Подобрување го одржувањето и поправете ја неисправната опрема за третман на тиња	2026 година	Оператори на ПСОВ
	Обезбедување стабилизација и одводнување на тињата во сите планирани ПСОВ	Обезбедување соодветни капацитети за третман на тиња да бидат вклучени во дизајните на ПСОВ засновани на FS	2025 година	МЖСПП
Искористување на тињата	Максимизирање на употребата на тињата во земјоделството	Отстранување ги бактериолошките граници за тиња од прописите (правилник)	2025 година	МЖСПП , GoRNM
Отстранување на тиња	Обезбедување капацитет за отстранување на	Склучување договори за отстранување на	2025 година	Оператори на ПСОВ

	целата тиња што не може да се користи во земјоделството	тињата со операторот на депонија		
		Изградба на капацитети за отстранување тиња	2028 година	Оператори на ПСОВ; општина
Управување со тиња	Да се обезбеди институционален капацитет за управување со тињата	Зголемување на капацитетите на регионалните одбори за управување со отпад за да организираат управување со тињата на регионално ниво	2026 година	МЖСПП ; меѓународни партнери
		Зголемување на капацитетите на МЖСПП да игра координативна улога во управувањето со тињата	2025 година	GoRNM ; меѓународни партнери
Финансирање на управување со тиња	Обезбедување достапност на доволно финансиски средства за управување со тињата	Формирање фонд за финансиска поддршка на операторите на ПСОВ за одржување и поправка на опремата за третман на тиња	2026 година	GoRNM
		Да се обезбеди декаа тарифите за вода се поставени така што трошоците за третман на отпадни води и управување со тињата можат да бидат покриени	2025 година	ПСОВ-оператори и Регулаторната комисија за енергетика и водни услуги

Догорочни цели:

На подолг рок, депонирањето на тињата на депониите не е компатибилно со желбата да се намали депонирањето на органскиот отпад на депониите. Затоа ќе се воведат алтернативни опции за отстранување. Како што споменавме, се претпочита корисна примена на тињата, но, исто така, на долг рок тоа не се смета за изводливо за целата генерирана тиња.

Процес или активност	Цели	Мерка	Рок	Одговорен актер
Отстранување на тиња	Максимизирањее го согорувањето и согорувањето на тињата	Стимулирање ги индустриите да ја прифатат тињата како извор на енергија, а со тоа и за согорување во нивните печки	2032 година	МЖСПП ; индустријата

Предмет на планскиот документ (пр. транспорт, планирање на просторот и сл.)
Управување со тињата на национално ниво.
Периодот за донесување на планскиот документ.
Стратегијата за управување со тиња се донесува за период од 10 години (член 26 од ЗУО).
Предвидено ревидирање на планскиот документ. Доколку е предвидено ревидирање, на колку години?
Стратегијата за управување со тиња се ревидира најмалку во петтата година од нејзиното спроведување (член 26 од ЗУО)..
Простор или област опфатени со планскиот документ (пр. географска област, добро е да се прикачи мапа).
Националната стратегија за управување со тиња се однесува за цела територија на РС Македонија.
Целите и/или предлог целите што треба да се постигнат со реализирањето на планскиот документ и дали истите се содржани во акт или документ.
Да ☒ Не ☐
Дали е приложена копија од целите?
Да ☒ Не ☐
<p>Резиме на влијанијата врз животната средина <i>(Да се определи дали имплементацијата на планскиот документ ќе предизвика значително влијание врз животната средина, потребно е да ги пополните прашањата кои следат подолу како водич за определување на значителното влијание на ефектите врз животната средина, а кои се во согласност со Уредбата за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и здравјето на луѓето).</i></p> <p>Националната стратегија за управување со тиња (2024-2034) дава насока за управување со тињата за наредниот десетгодишен период (2024-2034) и е насочена кон спречување и ублажување на негативните влијанија врз животната средина, општествениот живот и економијата предизвикани од неправилно управување со тињата. Стратегијата ги дефинира чекорите што треба да се преземат како дел од поставувањето на системот за управување со тињата.</p> <p>Имплементацијата на планскиот документ, имајќи ја предвид целта на истиот, доминантно се очекува да има позитивни влијанија по однос на животната средина, но и потенцијално да биде поврзана со одредени негативни влијанија.</p> <p>Потенцијални позитивни влијанија од имплементација:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Намалување на загадувањето: Правилното управување со тињата спречува внес на загадувачки материји во почвата и водните тела, намалувајќи ја на тој начин еутрофикацијата и придонесува за заштита на водните екосистеми. • Подобрување на плодноста на почвата: Третираниот тиња, кога се користи како ѓубриво, ја збогатува почвата со органска материја и хранливи материји, намалувајќи ја зависноста од хемиски ѓубрива.

- Обезбедува енергија: Стратегиите кои вклучуваат анаеробен третман може да ја повратат енергијата во форма на биогаз, со што придонесуваат кон намалување на емисиите на стакленички гасови и употребата на фосилни горива.
- Минимизирање на отпадот: Ефикасното управување го намалува обемот на отпад што бара отстранување, продолжувајќи го животниот век на депонијата.

Потенцијални негативни влијанија:

- Емисии на стакленички гасови: Неправилното управување, како сушење на отворено или депонирање, може да доведе до емисии на метан и CO₂.
- Ризици од гадување: Несоодветно третираната тиња може да резултира со внес на тешки метали, патогени бактерии и микропластика во животната средина.
- Мирис: Постапувањето и складирањето на тињата може да произведе непријатни мириси, што ќе влијае на квалитетот на локалниот воздух.
- Влијанија врз водните ресурси: Лошото управување може да доведе до загадување на подземните води со исцедок.

Потенцијалните влијанија врз животната средина од планскиот документ.

<p>Веројатноста, времетраењето, фреквентноста и повратноста на влијанијата</p>	<p>Веројатноста за појава на влијанија од спроведувањето на Националната стратегија за управување со тиња ќе зависи од темпото и ефикасноста на спроведување на мерките, односно постигнување на краткорочните и долгорочните цели. Имајќи предвид дека целта на стратегијата е идентификација на цели што се реални да бидат постигнати, веројатноста за појавата на влијанијата, во позитивна и негативна смисла, се очекува да биде голема.</p> <p>Времетраењето на влијанијата во најголем дел е поврзана со рокот на важност на планскиот документ, односно 10 години, иако дел од тие мерки (пред се позитивни по карактер) се очекува да бидат долгорочни.</p> <p>Веројатноста, траењето, зачестеноста и реверзибилноста на ниво на специфични плански, програмски и проектни активности и поединечни проекти неопходно е да се анализираат на ниво на поединечни оценки на влијанијата врз животната средина.</p>
<p>Кумулативната природа на влијанијата врз животната средина и животот и здравјето на луѓето</p>	<p>Со оглед на тоа што се работи за плански документ од национална природа што предвидува низа на цели и мерки, можноста за кумулативни влијанија е реална, но во позитивна смисла на долгорочно промени со управувањето со тињата и подобрување на целокупната состојба поврзана со тињата, како од еколошки така и од социјален аспект.</p>
<p>Прекугранична природа на влијанијата</p>	<p>Можноста за прекугранични влијанија е релевантен за планскиот документ и ќе биде предмет на анализа.</p> <p>Во позитивна смисла, овој аспект се очекува да биде релевантен за делот на спречување со проблемите со пластика во речните текови особено за оние што се наоѓаат во прекуграничните речни басени.</p>
<p>Ризиците по животот и здравјето на луѓето и животната средина (пр. како резултат на несреќи)</p>	<p>Општо земено, спроведувањето на Националната стратегија за управување со тиња се очекува да резултира со намалување на ризиците за животот и здравјето на луѓето, како и за животната средина, во поголем дел поврзани со активностите за финално одложување (депонирање), подобрување на почвата, а со тоа и земјоделските производи поврзани со неа, и долгорочно намалување и отстранување на ризици врз здравјето.</p>

<p>Опсег и просторниот обем на влијанијата (географска област и големината на популацијата која ќе биде засегната)</p>	<p>Планскиот документ се однесува на целата територија на РС Македонија.</p>
<p>Дел од потенцијалните економски и социјални влијанија што би ги предизвикал планскиот документ се следни:</p>	
<p>Позитивни влијанија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Создавање работни места: Спроведувањето на стратегијата за управување со тињата може да создаде работни места во области како што се работењето, одржувањето и развојот на технологијата и опремата поврзана со третман и преработка на тиња. • Подобрено јавно здравје: Правилниот третман го намалува ширењето на болести поврзани со нетретирана изложеност на тиња. • Придобивки од заедницата (населението): Третираната тиња што се користи во земјоделството или уредувањето може да го подобри производството на храна и урбаното зеленило. • Енергетски пристап: Производството на биогаз од тиња може да обезбеди енергија за локалните заедници, подобрувајќи ја енергетската безбедност. 	
<p>Негативни влијанија:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здравствени ризици: Работниците и околните заедници може да се соочат со здравствени опасности ако тињата не се третира соодветно, вклучително и изложеност на патогени и токсични хемикалии. • Отпор на заедницата: локалното население може да се спротивстави на капацитетите за преработка на тиња поради проблеми со мириси, загадување или намалени вредности на имотот. • Инфраструктурни трошоци: Имплементацијата може да бара значителни инвестиции во инфраструктурата, што може да биде товар за локалните власти или заедниците. 	
<p>Вредноста и ранливоста на областа која ќе биде засегната со донесување на планскиот документ:</p>	
<p>Скрининг за значајни и чувствителни области поврзани со спроведувањето на планот треба да биде дел од претстојниот процес за СОЖС со цел избегнување на влијанија и штети поврзани со овој вредни и ранливи области.</p>	
<p>Посебни природни карактеристики или културно наследство</p>	<p>РС Македонија изобилува со значајно природно и културно наследство на целата своја територија кое е неопходно да биде земено во предвид при сите идни просторни и урбанистички планирања на предвидените инфраструктурни и технички капацитети за управување со отпадот.</p> <p>Ова неопходно е да биде предмет на анализа на сите специфични плански/проектни документации за секоја планирана активност што би произлегла од планскиот документ заради постигнувањето на целите, во однос на прогласено и евидентирано природно и културно наследство на територијата на регионот.</p> <p>При изготвувањето на проектните документации неопходно е да се направат релевантни анализи и локациите каде што ќе се утврди присуството на природно и културно наследство ќе бидат изземени како можни локации за изградба на објекти за управување со отпад. Целиот опсег на националната стратегија за управување со тиња ќе биде предмет на скрининг во однос на</p>

	релевантните национални, регионални и локални стратешки документи за заштита на природата и биолошката разновидност со цел да се идентификуваат чувствителните области или да се дефинираат соодветни мерки.
Надминувања на стандардите за квалитет на животната средина или граничните вредности	<p>Инвестиционите и оперативните прашања предвидени за имплементација на националната стратегија за управување со отпад се очекува да помогнат да се ублажат постojните влијанија и да се избегнат значителни влијанија што произлегуваат од идните активности за управување со тиња.</p> <p>Сите идни планирања неопходно е да ја земат предвид постоечката состојба со квалитетот на медиумите на животната средина и чувствителните средини каде стандардите за квалитет се нарушени или под ризик да бидат нарушени.</p>
Интензивна употреба на земјиштето	Една од можностите во управувањето со тињата е нејзина примена на почва, што подразбира подобрување на органските својства на почвата и внес на хранливи материи. Ова, долгорочно ќе придонесе за подобрување на приносите од почвата во активности за употреба на почвата во земјоделски цели.
Влијанијата врз областите или пејзажите што имаат признати статус на национални или меѓународни заштитени подрачја.	<p>Со цел избегнување на влијанија од овој карактер, неопходно е да се идентификуваат овој тип на подрачја и истите да бидат земен во предвид при сите идни просторно и урбанистички планирања на капацитетите за управување со отпадот.</p> <p>Влијанијата врз области или предели со статус на национални или меѓународни заштитени подрачја ќе бидат предмет на анализа на сите специфични плански документации за секоја планирана активност и како и дел од сите постапки за оценка на влијанието врз животната средина од одделните проекти предвидени со планскиот документ.</p>
Објаснете го степенот до кој планскиот документ поставува рамка за спроведување на проекти и други активности, во однос на локацијата, природата, големината и условите за работа или според одредувањето на ресурсите:	
<p>Националната стратегија за управување со тиња (2024-2034) има за цел воспоставување на систем за управување со тињата во РСМ. Стратегијата дава насока за управување со тињата за наредниот десетгодишен период (2024-2034) и е насочена кон спречување и ублажување на негативните влијанија врз животната средина, општествениот живот и економијата предизвикани од неправилно управување со тињата. Стратегијата ги дефинира чекорите што треба да се преземат како дел од поставувањето на системот за постепено управување со тиња врз основа на главните принципи за управување со тиња и на главните принципи за одржливо користење на природните ресурси.</p> <p>Имплементацијата на системот подразбира поединечни проекти и надоврзување кој поединечни проекти за преработка и третман или употреба, заради постигнување на целите на стратегијата.</p>	
Објаснете ја околината во близина на проектот односно активноста која се планира да се спроведе со планскиот документ од аспект на можни влијанија врз животната средина. (пр. планот предвидува изградба на резиденцијални објекти во близина на индустриска зона, објаснете дали индустриската зона ќе има влијание врз животната средина на планираните резиденцијални проекти):	
Националната стратегија за управување со тињата 2024-2034 се однесува за целата територија на РС Македонија.	
Објаснете ја важноста на планскиот документ за вклучување на аспектот на заштита на животната средина особено во поглед на промовирањето на одржливиот развој (да се	

наведе дали обемот на планскиот документ придонесува кон одржливоста и намалување на еколошките проблеми. Пр. еден инфраструктурен план може да има поголеми влијанија врз животната средина отколку некој образовен план на наставните планови).

Севкупните еколошки придобивки на националната стратегија за управување со тиња е да обезбеди одржливи практики за управување со отпад што ги минимизираат влијанијата врз животната средина, а истовремено максимизирајќи ги обновувањето на ресурсите и придобивките за јавното здравје. Во таа насока, клучни цели се:

- Заштита на екосистемите и природните ресурси, преку ограничување на исфрлањето на нетретирана или несоодветно третирана тиња во почвата, а преку тоа влијанија на водните тела и атмосферата.
- Промоција на враќање на ресурсите и кружна економија
- Ублажување на климатските промени
- Минимизирање и пренасочување на отпадот од депониите

Кои еколошки проблеми се релевантни за планскиот документ. Опишете зошто истите се релевантни и опишете ја нивната природа и сериозност (објаснете ги проблемите кои спроведувањето на планскиот документ може да ги предизвика или да доведе до нивно зголемување, проблемите кои може да го забават неговото спроведување, како и проблеми кои спроведувањето на планскиот документ може да ги реши или намали).

Постоечки еколошки проблеми што се релевантни за планскиот документ се:

- Нарушен квалитет на почвите поради, меѓудругото, неправилно долгорочно постапување со отпадот и тињата.
- Повисоки емисии на стакленички гасови, а со тоа и поврзани климатски промени и влијанија поврзани со нив.
- Нарушен квалитет на површинските води во поголемиот дел од земјата,
- Лоша хигиенска состојба поврзана со собирањето и одлагањето на отпадот,
- Ниска јавна свест за животната средина и конкретно поврзано со управувањето со тињата.
- Недоволни заложби и приоритети на ова прашање кај носителите на одлуки,
- Недоволни технички, човечки и финансиски ресурси/капацитети за управување со отпадот.

Објаснете како планскиот документ што е предмет на разгледување е поврзан со друг/и плански документ/и во хиерархијата на планирање. Наведете го називот на тој/тие плански документ/и и наведете ги клучните влијанија на тие плански документи врз животната средина. Определете ги разликите во клучните одлуки што се носат со предметниот плански документ и другите плански документи кои биле или ќе бидат предмет на оцена.

Имплементацијата на Националната стратегија за управување со тиња произлегува од законодавството за управување со отпадот, но и од реалните еколошки проблеми во регионот.

Од аспект на хиерархијата на планирање, Националната стратегија е поврзана со низа национални и регионални стратешки документи.

Во однос на управувањето со отпадот, Планот е поврзан со:

- Нацрт Стратегија за управување со отпад,
- План за управување со отпад на РС Македонија (2021-2031),
- Регионални планови за управување со отпад,
- Општински планови за управување со комунален отпад.

Во однос на управувањето со водите, Националната стратегија е поврзана со:

- Стратегија за водите на РС Македонија (2011-2041 година);

Во однос на управувањето со квалитетот на воздухот, Националната стратегија е поврзана со:

- Национален план за заштита на амбиентниот воздух (2013-2019);

- Втор национален план на Република Македонија кон Рамковната конвенција на ОН за климатски промени (2008);
- Национална стратегија за одржлив развој (2009-2030);
- Втор национален акционен план за животна средина на Република Македонија (2006).

Во делот на природата и биодиверзитетот:

- Национална стратегија за заштита на природата 2017-2027,
- Национална стратегија за биолошка разновидност (2018-2023);

Во однос на управувањето со земјоделството и шумарството:

- Национална програма за земјоделство и рурален развој (2013-2017);
- Стратегија за одржлив развој на шумарството во Република Македонија (2006);

Други стратешки документи:

- Програма за развој на Полошки плански регион 2021 – 2026;
- Програма за развој на Скопски плански регион 2021 - 2026 година,
- Програма за развој на Југоисточниот плански регион 2021-2026 година,
- Програма за развој на Југозападен плански регион 2021-2026 година,
- Програма за развој на Североисточен плански регион 2021-2026 година,
- Програма за развој на Источен плански регион 2021-2026 година,
- Програма за развој на Пелагониски плански регион 2021-2026 година,
- Програма за развој на Вардарски плански регион 2021-2026 година,
- Национална транспортна стратегија (2018-2030);
- Национална развојна стратегија (2024-2044);
- Национален акционен план за здравјето на животната средина.

Националната стратегија треба да ги опфати стратешките насоки дадени во овие плански документи и да се предвидат соодветни мерки за нивна поддршка и усогласеност.

Доколку потенцијалните влијанија на клучните одлуки во планскиот документ веќе биле предмет на оцена или веќе биле разгледани во други плански документи во некоја поранешна фаза, резимирајте ги главните заклучоци на таа оцена и како тие заклучоци се користени во процесот на одлучување. Опишете дали претходно спроведената оцена е направена согласно најновите сознанија за влијанијата врз животната средина со цел да може истата да се користи во процесот на усвојување на постоечкиот плански документ.

Националната стратегија за управување со тињата 2024-2034 е предмет на стратегиска оцена на животната средина и истата ќе биде земена во предвид.

Доколку потенцијалните влијанија од клучната одлука во овој плански документ ќе биде оценета во некоја подоцнежна фаза на планирање на пониско ниво, наведете како ќе обезбедите влијанијата што се утврдени во оваа фаза на донесување на планскиот документ да се земат во предвид при носењето на одлуката во подоцнежната фаза (пр. се спроведува стратегиска оцена на урбанистички план во кој се предвидува изградба на објект кој подлежи на постапка на оцена на влијанието врз животната средина).

Националната стратегија дава јасна насока за потребата од воспоставување на системи за управување со тињата. За овие активности неопходно е спроведување на оцена на влијанието врз животната средина од конкретни проекти, што служи за дефинирање на влијанијата врз животната средина од активностите за изградба и работа на објекти за постапување со различни текови на отпад.

За специфични проектни активности за управување со тиња веројатно е дека во наредна фаза ќе бидат подготвени соодветни документации, како што се Студии за ОВЖС, Елаборати за заштита на животната средина и А или Б Барања за интегрирани еколошки дозволи, со посебен акцент на здравјето на населението, водата, воздухот, почвата, климата, биодиверзитетот, отпадот,

<p>бучавата, природното и културното наследство, материјалните добра, вибрациите, јонизирачкото и нејонизирачкото зрачење итн.</p> <p>Сите потенцијални влијанија неопходно е да бидат анализирани во подготвителната, конструктивната, оперативната и пост-оперативната фаза и ќе се обезбедат мерки за нивно отстранување или избегнување.</p> <p>Заклучоците и препораките од спроведената постапка за стратедиска оценка на животната средина за националната стратегија за управување со отпад задолжително треба да се земат во предвид при сите идни оценки на влијанијата од пониско ниво за конкретни проекти што произлегуваат од стратегијата.</p>	
ИЗЈАВА	Изјавуваме дека податоците дадени во овој формулар се точни, вистинити и комплетни.
Функција, име и презиме и потпис на лицето кој го носи планскиот документ во име на органот	Игор Никоски Управа за животна средина, Директор
Датум Место	Скопје Ноември, 2024 год.

Анекс 1 Национална стратегија за управување со тиња (2024 – 2034) – Резиме, цели и таргети